

★ GOUDA ★
★ 750 ★
★ 1272 - 2022 ★

Geef
Gouda
door!

Jaarstukken 2023

3.2 Energie en klimaat

Ambitie

De ambitie is om Gouda duurzaam door te geven aan de volgende generaties. Gouda wil in 2040 CO₂-neutraal zijn en in 2050 moet de leefomgeving bestand zijn tegen klimaatveranderingen.

De gemeente wil zelf het goede voorbeeld geven door extra te investeren in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Het speerpunt komende periode is verdere vergroening afgestemd op de bodemgesteldheid. Kwalitatief groen met een hoge biodiversiteit maakt de stad leefbaar en aantrekkelijk voor mens en dier. Duurzaamheid gaat over alle beleidsterreinen en is een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Wat is bereikt?

1) Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

Op diverse plekken in de stad hebben de gemeente en inwoners groen toegevoegd en klimaatadaptieve maatregelen genomen. In Kort Haarlem, de Vogelbuurt in Korte Akkeren en Ouwe Gouwe Zuid zijn extra groen en een robuust hemelwatersysteem aangelegd. Bij het Zwaansgat, Kandeelstraat en Nobelstraat is 116m² grijs omgezet in groen. In de wijk Kort Haarlem zijn 68 geveltuinen aangelegd. Bij 104 adressen zijn 9.680 tegels opgehaald, 120 eigenaren hebben 2.157 m² groen dak aangelegd en 215 inwoners hebben met subsidie een regenton aangeschaft.

2) Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

Er is een start gemaakt met een soortenmanagementplan om de gebouwbewonende diersoorten een plek te (blijven) bieden bij de isolatieopgave. Het ecologisch beheer is uitgebreid. Een gedeelte van het Noorderhout wordt op een ecologische manier gemaaid en in dit stuk zijn extra natuurvriendelijke oevers aangelegd. Bij de Winterdijk is een stuk groen ingeplant met bollen en een biologisch zaadmengsel. In Oude Gouwe Zuid zijn onder andere duikers vergroot om het watersysteem te verbeteren.

3) Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden

In Plaswijck Kern en Middenwillens West onderzoekt de gemeente met bewoners verschillende warmteoplossingen. Zes andere bewoners- en bedrijveninitiatieven voeren zelf onderzoek uit met behulp van de subsidieregeling Samen naar een Duurzame Omgeving. Bij 3.000 huishoudens met (kans op) energiearmoede is energieadvies gegeven en zijn kleine maatregelen uitgevoerd. De energiecoaches hebben zo'n 300 huisbezoeken gebracht en de energiekussers zijn bij ongeveer 30 adressen langs geweest. De Duurzame Markt is door zo'n 1.000 inwoners bezocht. Eind 2023 is het Duurzaamheidsfonds Gouda van start gegaan.

4) Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

De gemeente heeft een routekaart opgesteld die inzicht biedt in de aanpak en strategie om in 2030 55% CO₂-reductie te realiseren in gemeentelijke gebouwen en in 2040 aardgasvrij en CO₂-neutraal te zijn. De routekaart verduurzaming gemeentelijk vastgoed is op 7 februari 2024 vastgesteld. Het oude schoolgebouw van De Ark aan de Jan Luykenstraat is gesloopt. Daardoor kan de locatie worden herontwikkeld tot park.

5) Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

Het beheerplan groot en vervangingsonderhoud en het Kwaliteitsplan openbare ruimte Binnenstad zijn vastgesteld. Verder is gestart met een inventarisatie van de mogelijkheden van duurzaam beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Er is een meldpunt waar inwoners toegankelijkheidsproblemen in de openbare ruimte kunnen melden. Inwoners kunnen bij het Funderingsloket Groene Hart terecht met vragen en advies over funderingen.

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Er is een keuze gemaakt in de onderwerpen op het gebied van energie en klimaat die hier naar voren komen. De gemeente is bijvoorbeeld ook verantwoordelijk voor taken op het gebied van milieubeleid, de advisering en toetsing van ruimtelijke plannen, beheer en onderhoud en toezicht en handhaving van relevante wet- en regelgeving.

Doelstelling 1: Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen

- In 2023 is een start gemaakt met het actualiseren van het groen-, bomen- en biodiversiteitsbeleid. Hierin worden de doelen voor de komende jaren vastgelegd.
- Bij meerdere bouwontwikkelingen in de stad is de Structuurvisie Groen toegepast en zijn afspraken hierover vastgelegd in een overeenkomst. Ook zijn vanuit het Groenfonds grijs-wordt-groeninitiatieven gerealiseerd: bij het Zwaansgat, Kandeelstraat en Nobelstraat is 116m² grijs omgezet in groen. Verder zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie 'Tegel eruit, Plant erin' en de aanleg van nieuwe geveltuintjes.
- In Kort Haarlem, de Vogelbuurt in Korte Akkeren en Ouwe Gouwe Zuid is extra groen en een robuust hemelwatersysteem aangelegd. Er is subsidie vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie aangevraagd voor extra klimaatadaptieve maatregelen bij het project Vogelbuurt, voor het verbreden van vergroeningsprojecten uit het Groenfonds en het ontharden en vergroenen van schoolpleinen. Zo zijn in 2023 68 geveltuinen aangelegd in Kort Haarlem aanvullend aan het rioleringsproject.
- Om inwoners te enthousiasmeren en informeren over groen, biodiversiteit en klimaatadaptatie zijn in 2023 vele acties georganiseerd. Bijvoorbeeld de duurzame markt, de boomspiegeldag en het biodiversiteitsweekend. Tijdens de Boomfeestdag 2023 hebben 17 kinderen van twee scholen 12 bomen geplant. Verder zijn inwoners via huis-aan-huisbladen en sociale media regelmatig geïnformeerd over werkzaamheden van de gemeente zoals ecologisch bermbeheer, natuurlijke oevers en grijs-wordt-groeninitiatieven.
- Klimaatadaptatie is actief onder de aandacht gebracht bij onderwijsinstellingen. Ook is de pilot die in 2021 gestart is met de ondernemers van het bedrijventerrein Gouwespoor voortgezet om het bedrijventerrein klimaatadaptief in te richten. Daarnaast is er intensief contact met de woningcorporaties over het thema klimaat en is het thema opgenomen in de prestatieafspraken. Het Convenant Klimaatadaptief Bouwen is bij meerdere projecten toegepast, zoals bijvoorbeeld bij het project Crabethpark.
- In 2023 hebben 120 perceeleigenaren gebruik gemaakt van de subsidieregeling groen-blaauwe daken. Er is in totaal 2.157 m² groen dak aangelegd. Naast de subsidie groene daken is er ook subsidie voor de aanschaf van een regenton. Hier hebben 215 inwoners gebruik van gemaakt.
- De tegeltaxi heeft gereden om tegels op te halen bij inwoners. In totaal zijn bij 104 adressen, 9.680 tegels opgehaald.
- In 2023 is er vanwege het slechte weer geen plantdag georganiseerd voor het Gouds geboortebos. De plantdag is verzet naar het voorjaar 2024.

Doelstelling 2: Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit

- De gemeente is gestart met het opstellen van het Omgevingsprogramma Groen: Biodiversiteit. Daarin wordt het biodiversiteitsbeleid voor de komende jaren uitgewerkt. Dit beleid focust op het benoemen van specifieke iconsoorten per wijk en zorgt voor een verbetering op het huidige beleid.
- In regionaal verband is een start gemaakt met een kansenkaart om de biodiversiteit in de grensgebieden van gemeenten te verbeteren. Daarnaast neemt de gemeente deel aan onder andere het Zuid-Hollandse Ecologennetwerk (ZHEN) en Community of Practice Groene Stad Challenge om kennis en ervaring uit te wisselen op gebied van biodiversiteit en groen. Dit gebeurt ook in overleg met de lokale natuurverenigingen waar ook gezamenlijke acties mee georganiseerd worden, zoals het biodiversiteitsweekend.
- Er is een start gemaakt met het zorgen voor een soortenmanagementplan. Doel van dit plan is om gebouwde diersoorten een plek te (blijven) bieden in de isolatieopgave. In 2023 startte de Europese aanbesteding om een partij te vinden die de gemeente kan begeleiden in het opstellen van dit plan. Met dit plan wordt uiteindelijk een ontheffing aangevraagd bij de provincie.
- Op meerdere locaties in Gouda is gewerkt aan uitbreiding van ecologisch beheer. Een gedeelte van het Noorderhout wordt op een ecologische manier gemaaid en er zijn in dit stuk extra natuurvriendelijke oevers aangelegd. Bij de Winterdijk is een stuk groen ingeplant met bollen en een biologisch zaadmengsel. Daarnaast wordt tijdens inspectiewerkzaamheden vastgesteld of in de nieuwe situatie een natuurvriendelijke oever kan worden gerealiseerd of dat beschoeiing moet worden geplaatst.
- Duikers zijn vergroot om het watersysteem te verbeteren, zoals bijvoorbeeld in Ouwe Gouwe Zuid.
- Gouda vroeg in 2023 subsidie aan bij de provincie Zuid-Holland voor de verbetering van het leefgebied van 4 specifieke diersoorten in groengebied Noorderhout: de merel, rietorchis, egel en weidehommel.

Doelstelling 3: Inwoners en ondernemers stimuleren energie te besparen en aardgasvrij te worden

- De evaluatie van de Transitievisie Warmte is in 2023 gestart. Het evaluatierapport wordt in april 2024 verwacht.
- De wijkaanpak in Plaswijck Kern en in Middenwillens West is gestart. In Plaswijck Kern wordt een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de verschillende warmteoplossingen. Middenwillens West is onderdeel geworden voor een bewonersinitiatief in Achterwillens om samen te zoeken naar de beste oplossing om aardgasvrij te worden. Daarnaast heeft de gemeente het bewonersinitiatief in Kort Haarlem omarmd. Hier wordt samen opgetrokken met de bewoners om het idee van een 70-graden warmtenet verder uit te werken.

- Vanuit de subsidieregeling Samen naar een Duurzame Omgeving worden bewoners- en bedrijveninitiatieven ondersteund om met elkaar onderzoek te doen en stappen te zetten richting een CO2-neutraal Gouda. In 2023 zijn 6 aanvragen gehonoreerd, variërend van kierenonderzoek bij huizen tot een lage temperatuur warmtenet voor een bedrijventerrein.
- De focus van het Gouds Isolatieprogramma is van E, F en G labels uitgebreid naar D, E, F en G labels. Afgelopen jaar is de samenwerkingsovereenkomst voor de Energie Karavaan Gouda ondertekend, zodat in 2024 kan worden gestart met een bloksgewijze aanpak voor isolatie. Met de huis-aan-huis aanpak zijn inmiddels 3.000 huishoudens met (kans op) energiearmoede voorzien van energieadvies en zijn ter plekke kleine maatregelen uitgevoerd. De evaluatie van de regeling Erfgoed en Duurzaamheid 2020 is bijna afgerond. De energiecoaches hebben zo'n 300 huisbezoeken gebracht. De energieklassers zijn bij ongeveer 30 adressen langs geweest. In november werd de jaarlijkse duurzaamheidsmarkt weer georganiseerd met naar schatting 1.000 bezoekers en in 2023 heeft Gouda voor het eerst actief meegedaan aan de Klimaatweek.
- Het omgevingsprogramma zonne-energie Gouda is aan de raad voorgelegd. Zodat wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt konden worden aan het college. Hierna zal naar verwachting het programma Zon op Veld nog in het 1e kwartaal 2024 door alle colleges van de Midden-Holland gemeenten worden vastgesteld.
- De verordening Duurzaamheidsfonds Gouda is eind 2023 door de gemeenteraad vastgesteld. De doelgroep is uitgebreid geïnformeerd over de start van het Duurzaamheidsfonds. Aanvragen worden beoordeeld door de gemeente en, wanneer goedgekeurd, kan de lening via SVn worden aangevraagd.
- De geplande collectieve inkoopacties en isolatiesubsidie voor bewoners zijn niet in 2023 gerealiseerd. Andere onderwerpen bleken meer tijd te vragen dan verwacht waardoor er geen ruimte was om deze ook te realiseren. De verwachting is dat beide in 2024 van start zullen gaan.

Doelstelling 4: Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed

- De gemeente heeft een routekaart opgesteld die inzicht biedt in de aanpak en strategie om in 2030 55% CO2- reductie te realiseren in gemeentelijke gebouwen en in 2040 aardgasvrij en CO2-neutraal te zijn. Dit betreft alle gebouwen in eigendom van de gemeente, exclusief de sport- en onderwijsgebouwen.
- De routekaart geeft inzicht in de uitvoeringsplanning. Daarbij is de prioritering van de gemeentelijke gebouwen aan de hand van energieverbruik en synergie met de onderhoudsmaatregelen tot stand gekomen. Waar mogelijk zoekt de gemeente synergie met onderhoudsmaatregelen (MJOP) en toegankelijkheidsmaatregelen.
- Het oude schoolgebouw van de Ark aan de Jan Luykenstraat is gesloopt. Daardoor kan de locatie worden herontwikkeld tot park. Dit draagt bij aan de leefbaarheid en klimaatbestendigheid van de wijk.

Doelstelling 5: Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte

- Het beheerplan groot en vervangingsonderhoud is aangenomen door de raad. Hierin zijn middelen opgenomen om de projecten op gebied van kademuren en brugconstructies uit te kunnen voeren in de komende jaren. Het Kwaliteitsplan openbare ruimte binnenstad is het kader voor de herinrichting van straten. Verder is gestart met een inventarisatie van de mogelijkheden van duurzaam beheer en onderhoud van de openbare ruimte.
- De gemeente heeft een meldpunt opgericht waar inwoners via e-mail toegankelijkheidsproblemen in de openbare ruimte kunnen melden. Ook is op regelmatige basis gesproken met vertegenwoordigers van de verschillende belangenorganisaties. In de Lokale Inclusie Agenda is voor 2024-2025 een uitvoeringsplan opgesteld.
- In 2023 heeft de gemeente in de Kock van Leeuwensluis een sanitaire voorziening voor waterrecreanten gerealiseerd en in gebruik genomen.
- In april 2023 is het Kenniscentrum Bodemdaling en Funderingen (KBF) officieel geopend tijdens het Tiende Internationale Symposium over Bodemdaling (TISOLS) georganiseerd vanuit UNESCO. In oktober 2023 is vervolgens de Experience Bodemdaling feestelijk geopend. Dit is een interactieve opstelling in het KBF die het gesprek stimuleert over bodemdaling, de gevolgen en de mogelijke maatregelen. Hij wordt meteen veel benut door onder anderen beleidsmedewerkers, bestuurders en kennisorganisaties.
- De gemeente is aangesloten bij het Funderingsloket Groene Hart van het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek. Bij dit loket kunnen bewoners terecht voor advies en vragen over funderingen.
- Vanuit project Stevige Stad Kaderplan Bodemdaling Binnenstad ondersteunt de gemeente bewoners aan het Regentesseplantsoen bij het nemen van maatregelen om schade aan houten paalfunderingen te minimaliseren als het waterpeil in de binnenstad wordt aangepast.

3.2.2 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden Partijen.

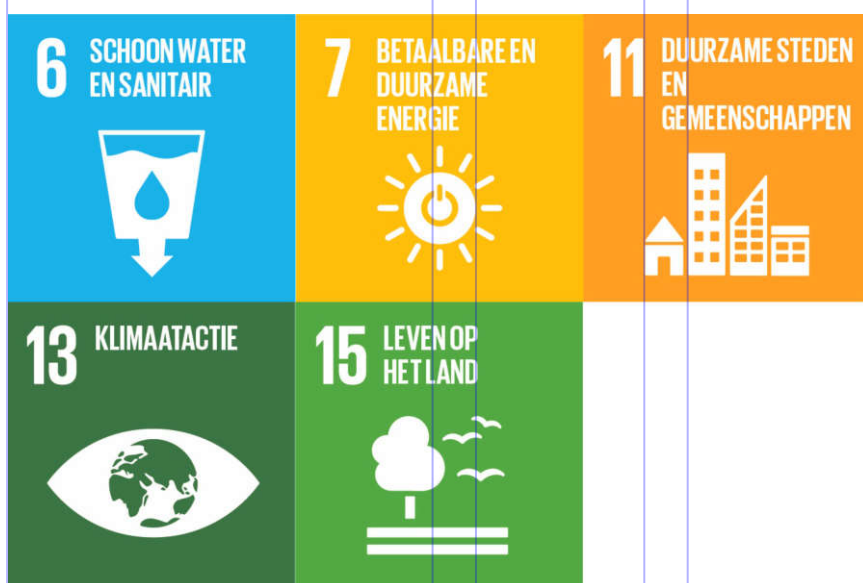
Verbonden partijen	Doel
Omgevingsdienst Midden-Holland (milieudeel)	<p>De ODMH staat de gemeente bij op het gebied van milieu- en duurzaamheidsaspecten. De uitvoering van de wettelijke milieutaken omvatten vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieuregels. Daarnaast voert de ODMH taken uit op gebied van advisering, ontwikkeling en uitvoering van milieubeleid. De ODMH toetst daarnaast op milieu- en duurzaamheidsaspecten als bodem, externe veiligheid en geluid bij ruimtelijke plannen.</p> <p>In aanloop naar de Omgevingswet zijn enkele beleidsregels vastgesteld welke zijn voorbereid door de ODMH. Naast de taken uit het jaarprogramma heeft de ODMH geparticipeerd in het interbestuurlijk programma VTH, naar aanleiding van de Commissie Van Aartsen.</p>

Verbonden partijen	Doel
Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland	De natuur- en recreatiegebieden van Groenalliantie Midden-Holland dragen bij aan de vermindering van hittestress, geven inwoners van Gouda ruimte om de warme stad voor een paar uur te 'ontvluchten' en te genieten van het groen en fungeren mee in het totale wateropvangsysteem van de stad. De natuurwaarden en biodiversiteit staan ook in de gebieden van de Groenalliantie onder druk mede door toenemende recreatieve drukte en klimaatverandering. Er wordt een duurzame balans gezocht tussen natuur en recreatie. Het uitgangspunt daarbij is dat de natuurwaarden, waterkwaliteit en biodiversiteit toenemen in de komende jaren. In 2023 is het handelingskader Klimaat opgesteld. Een kader dat ingaat op de aanpak van de nu al optredende klimaatgerelateerde effecten en op het opnemen van klimaatadaptieve maatregelen bij de (her)inrichting én het toekomstig beheer en onderhoud van de Groenalliantie gebieden.
Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland	De BSGR verzorgt de heffing en de invordering van de reinigingsheffingen en de rioolheffingen ter dekking van de kosten van het ophalen en verwerken van afvalstoffen en voor de werking van een adequaat rioelstelsel.

3.2.3 Doelen en indicatoren

Doelen

Onderstaand zijn de Global Goals weergegeven die van toepassing zijn op dit beleidsprogramma.

Indicatoren

In de onderstaande tabel zijn de indicatoren weergegeven die samenhangen met doelstellingen binnen dit programma.

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Genomen maatregelen tegen effecten van klimaatverandering	2023: Nee: 44% Ja, één maatregel: 30% Ja, meerdere maatregelen: 24% Ja, andere maatregelen: 2%	2022: Nee: 49% Ja, één maatregel: 26% Ja, meerdere maatregelen: 22% Ja, andere maatregelen: 3%	2021: Nee: 49% Ja, één maatregel: 29% Ja, meerdere maatregelen: 20% Ja, andere maatregelen: 2%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Maatregelen willen nemen om overlast door hitte en water rondom woning tegen te gaan	2023: Ja, zeker: 39% Ja, misschien: 46% Nee, zeker niet: 14%	2022: Ja, zeker: 41% Ja, misschien: 43% Nee, zeker niet: 15%	2021: Ja, zeker: 38% Ja, misschien: 47% Nee, zeker niet: 15%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Na een hevige regenbui blijft langer dan 2 uur water in de straat staan	2023: Altijd: 12% Vaak: 17% Soms: 28% Zelden: 23% Nooit: 20% Weet niet: 1%	2022: Altijd: 10% Vaak: 12% Soms: 29% Zelden: 24% Nooit: 21% Weet niet: 5%	2021: Altijd: 10% Vaak: 13% Soms: 27% Zelden: 26% Nooit: 21% Weet niet: 3%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)

Doelstelling	Indicator	Data (jaarstukken 2023)	Data (eerdere meting)	Data (eerdere meting)	Databron	
Kwetsbaarheid van de stad voor klimaatverandering verminderen	Schaduwplekken voor verkoeling tijdens een periode van warm weer	2023: Ja, die zijn er voldoende: 55% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 31% Nee, die zijn er niet: 8% Weet niet: 6%	2022: Ja, die zijn er voldoende: 55% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 31% Nee, die zijn er niet: 8% Weet niet: 6%	2021: Ja, die zijn er voldoende: 54% Ja, maar de hoeveelheid is beperkt: 30% Nee, die zijn er niet: 8% Weet niet: 7%	(Stadspeiling Gouda, Duurzaamheid en klimaat)	
Verbetering van de biodiversiteit en waterkwaliteit	Groenbalans (inclusief percentage voor groen met waarde voor biodiversiteit)	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2023: 2.091.640 m2 groen waarvan 89,9% groen met meerwaarde voor biodiversiteit	2021: 2.080.378 m2 groen waarvan 61,0% groen met meerwaarde voor biodiversiteit	Gemeente Gouda, Geovisia	
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Hoofdverwarmingsinstallatie woningen (aardgas)	2022: 32.294*	2021: 32.106	2020: 32.269	CBS, Regionale Klimaatmonitor: https://opendata.cbs.nl/#/CBS/nl/dataset/84948NED/	*De data voor 2022 komen uit de klimaatmonitor, daar staan echter andere aantallen voor 2021 (32.443) en 2020 (32.503). Geen idee of hier sprake is van een correctie of dat er voorheen een andere bron is gebruikt.
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Gouds IsolatiePlan	Gestart per 1-1-2023, nog geen data beschikbaar.	x	x	x	
Inwoners en ondernemers helpen energie te besparen en aardgasvrij te worden	Percentage bekende hernieuwbare energie	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021: 3.8%	2020: 3.4%	RVO, Regionale Klimaatmonitor	
Sneller verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Reductie van de CO2-uitstoot van de gemeentelijke vastgoedporteuille	Nog geen nieuwe waarde beschikbaar.	2021 11% CO2 reductie	x	Gemeente Gouda, energiemonitor	
Investeren in de kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare ruimte	Ik vind mijn buurt goed/slecht onderhouden	2023: Goed onhouden: 18% Redelijk goed onderhouden: 49% Redelijk slecht onderhouden: 25% Slecht onderhouden: 8%	2022: Goed onhouden: 19% Redelijk goed onderhouden: 47% Redelijk slecht onderhouden: 24% Slecht onderhouden: 11%	2021: Goed onhouden: 18% Redelijk goed onderhouden: 48% Redelijk slecht onderhouden: 24% Slecht onderhouden: 10%	Stadspeiling	

3.2.4 Wat heeft het gekost?

3.2.4.1 Overzicht exploitatie

Exploitatie (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 (basis)	Begroting 2023 (na wijzigingen)	Rekening 2023	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijzigingen
Lasten	31.199	33.353	30.205	3.149
Baten	-30.728	-34.166	-32.025	-2.141
Saldo van baten en lasten	470	-813	-1.820	1.008
Toevoegingen aan reserves (lasten)	5.000	5.850	5.850	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	-7.567	-6.430	-5.300	-1.130
Gerealiseerd resultaat	-2.097	-1.393	-1.270	-122

3.2.4.2 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven. Een positief bedrag (+) laat zien hoeveel geld dit taakveld de gemeente per saldo heeft gekost.

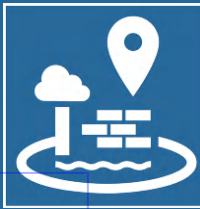
Taakvelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2023 (basis)	Begroting 2023 (na wijzigingen)	Rekening 2023	Vershil rekening t.o.v. begroting na wijziging
7.2 Riolering	-1.335	-858	-3.164	2.306
7.3 Afval	-2.008	-2.090	-2.182	92
7.4 Milieubeheer	3.814	2.136	3.526	-1.390
Totaal	470	-813	-1.820	1.008

3.2.4.3 Verschillenverklaring exploitatie

Omschrijving (bedragen * € 1000)		
7.2 Riolering	2.306	V
Aan de voorziening riolering wordt minder toegevoegd. Door lagere investeringen op het taakveld, is het bedrag aan berekende compensabele BTW over de kosten lager. Bij de verrekening met de voorziening wordt in de nacalculatie extracomptabel rekening gehouden met compensabele BTW over kosten en investeringen ten behoeve van riolering.	615	V
Lagere investeringen waardoor lagere onttrekking reserve. Aanbesteding op dagelijks onderhoud heeft vertraging opgelopen vanwege termijnen aanbesteding en planning van aannemer. Verder zijn alle uitgezette opdrachten voor onderhoud op gemalen niet uitvoerbaar gebleken door lange levertijden van materiaal. Per saldo valt het voordeel weg tegen een nadeel op taakveld 0.10	1.130	V
Baggeren Oostpolder wordt in 2024 uitgevoerd en afgerond.	608	V
Diverse kleine verschillen.	47	N
7.3 Afval	93	V
Voor zwerfafval is een definitieve afrekening binnengekomen over periode 2021-2022 en er werd door het afvalfonds een hogere vergoeding uitgekeerd voor openbare prullenbakken.	72	V
Diverse kleine verschillen.	21	V
7.4 Milieubeheer	1.391	N
Middelen capaciteit klimaat- en energiebeleid: in de beschikking is aangegeven dat deze middelen in 2023 en in 2024 kunnen worden ingezet ter dekking van de apparaatskosten klimaat- en energiebeleid. Aangezien de ontvangst wel begroot was in 2023 leidt de besteding in 2024 (conform beschikking) tot een nadeel in 2023. In 2024 levert dit een voordeel op en zal worden meegenomen in de 2e Berap.	1.270	N
Duurzaamheid en Milieu: het nadeel op de post leges milieu wordt voornamelijk veroorzaakt doordat een deel van de ontvangen milieuleges verantwoord zijn op leges algemeen in programma 3, taakveld 8.3. Daar treedt een overschot op. Ook zijn er in de exploitatie een aantal kleinere overschrijdingen.	47	N
Diverse kleine verschillen.	23	N
Klimaatadaptatie: het nadeel wordt veroorzaakt door aanvullende toerekenig van kosten klimaatadaptatie die bij de 2eBerap niet voorzien waren.	51	N

3.2.4.4 Verschillenverklaring reserves

Omschrijving (bedragen * € 1000)	Vershil	V/N
Reserve investeringen riool: voor investeringen en dagelijks onderhoud aan riolering zijn minder kosten gemaakt, die verrekend worden met de reserve.	1.130	N
Totaal	1.130	N

3.3 Wonen en leefomgeving

Ambitie

In Gouda kan iedereen prettig wonen en leven en dat moet zo blijven.

Een goede bereikbaarheid en woningaanbod voor elke doelgroep zijn daarvoor van belang. Er komen nieuwe woningen in Westergouwe, de Spoorzone en andere plekken in de stad. De norm is betaalbaar bouwen, natuurinclusief en klimaatadaptief bouwen, en aandacht voor duurzame mobiliteit.

De goede bereikbaarheid en centrale ligging zijn een onbetwistbare kracht van Gouda. Om Gouda in de toekomst duurzaam bereikbaar te houden en goed te ontsluiten, wordt het Verkeerscirculatieplan uitgevoerd. Met meer ruimte voor fietsers, wandelaars en het openbaar vervoer. De binnenstad wordt autoluw. Het omgevingsbeleid biedt duidelijke richting en regelgeving voor een gezonde en veilige fysieke leefomgeving.

Wat is bereikt?

1) Een toekomstbestendige woningvoorraad

De Huisvestingsverordening is geactualiseerd, de doelgroepenverordening vastgesteld en het Actieplan dakloosheid uitgevoerd. De gemeente heeft voldaan aan haar opgave voor 2023 op gebied van de uitstroom uit de maatschappelijke opvang en Wonen Eerst. De realisatie van de Gouwe Huse is verder voorbereid. Samen met betrokken partijen zoekt de gemeente nog naar maatregelen om inwoners door te laten stromen naar een passende woning die past bij hun levensfase.

2) Actieve sturing op het woningbouwprogramma

In 2023 zijn 362 woningen toegevoegd aan het woningaanbod in Gouda. 281 nieuwbouwwoningen en overige toevoegingen. De woningvoorraad is daarmee nu 34.477 woningen. In Gouda-Oost zijn verschillende complexen sociale huurwoningen opgeleverd. Voor mensen die zijn aangewezen op wonen en zorg zijn het Herstelhuis, verzorgingshuis Huize ter Gouwe en een zorgvilla aan de Jac. P. Thijsselaan opgeleverd. De gemeente hanteert een vaste norm voor sociale huur, geregleerde middeldure huur en betaalbare koop. Eind 2023 is het Fonds betaalbaar wonen ingevoerd.

3) Uitvoeren van het Verkeerscirculatieplan

De wijkmobiliteitsplannen voor de Binnenstad, Korte Akkeren en Kort Haarlem en de nota grote en zware voertuigen zijn in 2023 vastgesteld. De gemeente heeft een gedeelte van de regionale doorfietsroute Rotterdam-Gouda gerealiseerd; de routes Bodegraven-Gouda en Alphen-Gouda zijn uitgewerkt. De Wilhelmina van Pruisenlaan is heringericht en er ligt een schetsontwerp voor de Koningin Wilhelminaweg. Samen met de gemeente Zuidplas wordt gewerkt aan maatregelen om Westergouwe beter te ontsluiten.

4) Meer duurzame mobiliteit en bevoorrading

In 2023 kwamen er 33 nieuwe openbare laadpunten bij. In totaal zijn er nu 473 punten in Gouda. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitgangspunten voor snelladen voor personen-, bestel- en vrachtauto's. Het beleidskader Deelvervoer is vastgesteld en een aanbieder van deelfietsen heeft een vergunning gekregen. Ook een bewonersinitiatief voor deelauto's heeft een vergunning gekregen. Verder is met ondernemersverenigingen en de logistiek makelaar gewerkt aan de stapsgewijze invoering van Zero-Emissie Stadslogistiek vanaf 1 januari 2025.